

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

2 augustus 2002

WETSVOORSTEL

**tot oprichting bij het Ministerie van
Financiën van een begrotingsfonds
voor alimentatievorderingen**

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 33.404/3**

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1627/ (2001/2002) :**

001 : Wetsvoorstel van de dames Herzet, Coenen, Burgeon, de heer Verherstraeten, mevrouw Grauwels, de heer J.-J. Viseur en de dames De Meyer, Moerman, Van Weert en Cahay-André.

002 tot 009 : Amendementen.

010 : Advies van het Rekenhof.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

2 août 2002

PROPOSITION DE LOI

**créant un Fonds budgétaire des
créances alimentaires au sein du
Ministère des Finances**

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
Nº 33.404/3**

Documents précédents :

Doc 50 **1627/ (2001/2002) :**

001 : Proposition de loi de Mmes Herzet, Coenen, Burgeon, M. Verherstraeten, Mme Grauwels, M. J.-J. Viseur et Mmes De Meyer, Moerman, Van Weert et Cahay-André.

002 à 009 : Amendements.

010 : Avis de la Cour des comptes.

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
FN	:	Front National
MR	:	Mouvement Réformateur
PS	:	Parti socialiste
cdH	:	Centre démocrate Humaniste
SP.A	:	Socialistische Partij Anders
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000 :	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 50 0000/000 :	Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)	CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)
CRABV :	Beknopt Verslag (op blauw papier)	CRABV :	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)
PLEN :	Plenum (witte kaft)	PLEN :	Séance plénière (couverture blanche)
COM :	Commissievergadering (beige kaft)	COM :	Réunion de commission (couverture beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>		<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	
<i>Bestellingen :</i>		<i>Commandes :</i>	
Natieplein 2		Place de la Nation 2	
1008 Brussel		1008 Bruxelles	
Tel. : 02/ 549 81 60		Tél. : 02/ 549 81 60	
Fax : 02/549 82 74		Fax : 02/549 82 74	
www.deKamer.be		www.laChambre.be	
e-mail : publicaties@deKamer.be		e-mail : publications@laChambre.be	

De RAAD VAN STATE, afdeling wet-geving, derde kamer, op 15 mei 2002 door de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers verzocht hem van advies te dienen over het amendement nr. 111 (Parl. St., Kamer, nr. 501627/9), op het voorstel van wet «tot oprichting bij het Ministerie van Financiën van een begrotingsfonds voor alimentatievorderingen», heeft op 9 juli 2002 het volgende advies gegeven :

STREKKING VAN HET AMENDEMENT

1. Op 6 februari 2002 is door mevrouw Herzet c.s. een wetsvoorstel ingediend, tot oprichting bij het Ministerie van Financiën van een begrotingsfonds voor alimentatievorderingen ⁽¹⁾. Zoals uit de toelichting bij dat voorstel blijkt, vormt het de synthese van een aantal voorstellen die in de loop van de huidige zittingsperiode bij de Kamer van volksvertegenwoordigers zijn ingediend. Over een aantal van die voorstellen heeft de Raad van State op 2 mei 2000 advies gegeven, welk advies evenwel beperkt was tot het onderzoek van de bevoegdheid van de federale overheid ⁽²⁾.

Het amendement nr. 111 van mevrouw Moerman c.s. beoogt de integrale vervanging van de tekst van het wetsvoorstel van mevrouw Herzet c.s. ⁽³⁾.

2. Het voornoemde amendement heeft tot doel bij het Ministerie van Financiën een begrotingsfonds voor alimentatievorderingen (hierna : het Fonds) op te richten. De middelen van dat Fonds worden aangewend tot betaling aan de onderhoudsgerechtigden (kinderen en echtgenoten) van een voorschot op de onderhoudsgelden die verschuldigd zijn krachtens een rechterlijke beslissing of krachtens een overeenkomst, en die door de onderhoudsplichtige niet betaald worden.

De aanvraag tot betaling van voorschotten wordt ingediend bij het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (hierna : het O.C.M.W.) van de gemeente waar de onderhoudsgerechtigde in de bevolkingsregisters is ingeschreven. Dat O.C.M.W. beslist ook of de aanvrager al dan niet een beroep kan doen op de middelen van het Fonds. Indien de aanvraag wordt ingewilligd, wordt in de beslissing het bedrag van het uit te keren voorschot bepaald. Het maximum van dat bedrag wordt volgens het amendement vastgesteld op 200 euro per onderhoudsgerechtigde, doch de Koning wordt gemachtigd om dat bedrag aan te passen, rekening houdend met de middelen waarover het Fonds beschikt.

De Koning wordt bovendien gemachtigd om te bepalen dat de voornoemde bevoegdheden worden uitgeoefend, niet door het O.C.M.W., maar door de administratie van het kadaster, de registratie en de domeinen (hierna : de administratie).

Zowel de onderhoudsgerechtigde als de onderhoudsplichtige kunnen bij de beslagrechter beroep aantekenen tegen de beslissing van het O.C.M.W.

⁽¹⁾ Parl. St., Kamer, nr. 50-1627/1.

⁽²⁾ Advies 29.966-29.969/VR van 2 mei 2000, Parl. St., Kamer, nr. 50-19/3.

⁽³⁾ Parl. St., Kamer, nr. 50-1627/9.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, troisième chambre, saisi par le Président de la Chambre des représentants, le 15 mai 2002, d'une demande d'avis sur l'amendement n° 111 (Doc. parl., Chambre, n° 501627/9), sur une proposition de loi «créant un Fonds budgétaire des créances alimentaires au sein du Ministère des Finances», a donné le 9 juillet 2002 l'avis suivant :

PORTEE DE L'AMENDEMENT

1. Le 6 février 2002, Mme Herzet et consorts ont déposé une proposition de loi créant un Fonds budgétaire des créances alimentaires au Ministère des Finances ⁽¹⁾. Ainsi qu'il résulte des développements de la proposition, celle-ci constitue la synthèse d'un certain nombre de propositions déposées à la Chambre des représentants au cours de la présente législature. Le 2 mai 2000, le Conseil d'Etat a émis un avis sur un certain nombre de ces propositions, cet avis étant toutefois limité à l'examen de la compétence de l'autorité fédérale ⁽²⁾.

L'amendement n° 111 de Mme Moerman et consorts vise le remplacement intégral de la proposition de loi de Mme Herzet et consorts ⁽³⁾.

2. L'amendement précité a pour objet de créer un fonds budgétaire des créances alimentaires au Ministère des Finances (ci-après : le Fonds). Les moyens de ce Fonds sont utilisés pour payer aux créanciers d'aliments (enfants et époux) une avance sur les créances alimentaires dues en vertu d'une décision judiciaire ou d'une convention et qui ne sont pas payées par le débiteur d'aliments.

La demande de paiement d'avances est introduite auprès du centre public d'aide sociale (ci-après : le C.P.A.S.) de la commune où le créancier d'aliments est inscrit dans les registres de la population. Ce C.P.A.S. décide également si le créancier d'aliments peut ou non faire appel aux moyens du Fonds. Si la demande est accueillie, le montant de l'avance à allouer est fixé dans la décision. Selon l'amendement, ce montant est fixé à un maximum de 200 euros par créancier d'aliments, mais le Roi est habilité à adapter ce montant compte tenu des moyens dont dispose le Fonds.

Le Roi est en outre habilité à disposer que les compétences précitées sont exercées, non pas par le C.P.A.S., mais par l'Administration du cadastre, de l'enregistrement et des domaines (ci-après : l'administration).

Tant le créancier d'aliments que le débiteur d'aliments peuvent introduire un recours devant le juge des saisies contre la décision du C.P.A.S.

⁽¹⁾ Doc. parl., Chambre, n° 50-1627/1.

⁽²⁾ Avis 29.966-29.969/VR du 2 mai 2000, Doc. parl., Chambre, n° 50-19/3.

⁽³⁾ Doc. parl., Chambre, n° 50-1627/9.

3. De administratie wordt belast met de uitbetaling aan de onderhouds-gerechtigden, ten laste van het Fonds, van de voorschotten. Van het bedrag dat door het O.C.M.W. is bepaald, wordt 10 % ingehouden, als bijdrage in de werkingskosten van het Fonds.

De administratie is ook belast met de terugvordering, ten laste van de onderhoudsplichtige, van de toegekende voorschotten, en met de invordering, voor rekening en in naam van de onderhoudsgerechtigde, van het saldo en de achterstallen van de uitkeringen tot onderhoud. Het bedrag van de in te vorderen hoofdsom wordt verhoogd met 10 %, eveneens als bijdrage in de werkingskosten van het Fonds.

De tussenkomst van het Fonds neemt een einde zodra de onderhoudsplichtige de uitkering tot onderhoud gedurende ten minste zes opeenvolgende maanden regelmatig heeft betaald aan het Fonds en geen achterstallen meer verschuldigd zijn.

In bepaalde gevallen kan de administratie van de onderhoudsgerechtigde de terugbetaling vorderen van de betaalde voorschotten.

4. De voorgestelde regeling is bedoeld om in de plaats te komen van die vervat in de artikelen 68*bis* tot 68*quater* van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

BEVOEGDHEID VAN DE FEDERALE OVERHEID

5. Het amendement nr. 111 vertoont inhoudelijk veel gelijkenis met de voorstellen waarover de Raad van State op 2 mei 2000 het voornoemde advies 29.96629.969/VR heeft gegeven. In die wetsvoorstellen ging het telkens om ofwel de oprichting van een fonds voor alimentatievorderingen, vergelijkbaar met het Fonds dat met het voorliggend amendement wordt beoogd, ofwel een aanpassing van de regeling vervat in de artikelen 68*bis* tot 68*quater* van de wet van 8 juli 1976.

In het genoemde advies heeft de Raad geconcludeerd dat de federale overheid, gelet op haar residuaire bevoegdheid inzake alimentatievorderingen, bevoegd was om een regeling aan te nemen als die welke bedoeld was in de betrokken voorstellen. Die conclusie steunde o.m. op de vaststelling dat de door de voorstellen geregelde materie «dermate verweven (is) met de regels betreffende de onderhoudsplicht, dat ze daarmee, bij de verdeling van de bevoegdheden, een onlosmakelijk geheel is blijven vormen» ⁽⁴⁾.

Die vaststelling gaat nog steeds op voor het thans ter beoordeling voorgelegde amendement.

De Raad van State is dan ook van oordeel dat dit amendement, zoals de voorstellen waarover hij op 2 mei 2000 advies heeft gegeven, behoort tot de residuaire bevoegdheid van de federale overheid.

⁽⁴⁾ Parl. St., Kamer, nr. 50-19/3, p. 6.

3. L'administration est chargée du paiement des avances aux créanciers d'aliments à charge du Fonds. Une retenue de 10 % à titre d'intervention dans les frais de fonctionnement du Fonds est opérée sur le montant fixé par le C.P.A.S.

L'administration est également chargée du recouvrement, à charge du débiteur d'aliments, des avances accordées, et du recouvrement, pour le compte et au nom du créancier d'aliments, du solde et des arriérés de la créance alimentaire. Le montant du principal à recouvrer est majoré de 10 %, également à titre d'intervention dans les frais de fonctionnement du Fonds.

L'intervention du Fonds prend fin dès que le débiteur d'aliments a régulièrement payé la créance alimentaire au Fonds pendant au moins six mois consécutifs et si aucun arriéré ne reste dû.

Dans certains cas, l'administration peut réclamer au créancier d'aliments le remboursement des avances payées.

4. Le régime proposé entend se substituer à celui prévu aux articles 68*bis* à 68*quater* de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale.

COMPETENCE DE L'AUTORITE FEDERALE

5. Sur le fond, l'amendement n° 111 présente de nombreuses similitudes avec les propositions sur lesquelles le Conseil d'Etat a émis, le 2 mai 2000, l'avis 29.966-29.969/VR précité. Ces propositions de loi concernaient chaque fois soit la création d'un fonds des créances alimentaires comparable au Fonds visé dans l'amendement à l'examen, soit l'adaptation du règlement prévu aux articles 68*bis* à 68*quater* de la loi du 8 juillet 1976.

Dans l'avis précité, le Conseil a conclu que l'autorité fédérale, vu sa compétence résiduelle en matière de créances alimentaires, était compétente pour adopter un règlement tel que celui visé dans les propositions en question. Cette conclusion reposait notamment sur la constatation que la matière réglée par les propositions «est en effet liée à ce point aux règles relatives aux obligations alimentaires qu'elle y est demeurée indissolublement attachée en termes de répartition des compétences» ⁽⁴⁾.

Cette constatation vaut toujours pour l'amendement présentement à l'examen.

Dès lors, le Conseil d'Etat estime que cet amendement, comme les propositions sur lesquelles il a émis un avis le 2 mai 2000, est de la compétence résiduelle de l'autorité fédérale.

⁽⁴⁾ Doc. parl., Chambre, n° 50-19/3, p. 6.

ALGEMENE OPMERKINGEN

6. In verscheidene artikelen van de voorgestelde tekst wordt voorzien in een machtiging aan de Koning om de bevoegdheden die in beginsel zijn verleend aan het O.C.M.W., over te dragen aan de administratie (artikelen 6, § 2, 7, § 2, 8, § 3, 9, § 2, 11, § 2, en 22, § 2).

Een dergelijke bevoegdheidsoverdracht zou een fundamentele wijziging van enkele essentiële onderdelen van de voorgestelde regeling met zich brengen ⁽⁵⁾.

Weliswaar zou de wetgever al aangeven in welke richting de Koning van zijn bevoegdheid gebruik zou kunnen maken, door met name concreet de ene overheid aan te wijzen die voor de bevoegdheidsoverdracht in aanmerking komt. Niettemin meent de Raad van State de aandacht van de Wetgevende Kamers op dit aspect van de voorgestelde regeling te moeten vestigen. Het staat aan de Kamers om te oordelen of een wijziging van essentiële onderdelen van de regeling, weliswaar binnen de grenzen die in de wet zullen zijn bepaald, aan de uitvoerende macht overgelaten kan worden.

7. Uit het amendement blijkt niet voldoende wat er gebeurt met de bedragen die de administratie heeft gerecupereerd bij de onderhoudsplichtigen, met toepassing van artikel 17.

Weliswaar bepaalt artikel 12, § 2, tweede lid, dat het restant van de aan de onderhoudsgerechtigde verschuldigde sommen, d.w.z. het deel dat niet gedekt wordt door de betaalde voorschotten, aan de onderhoudsgerechtigde betaald wordt «naargelang het resultaat van de invordering ten laste van de onderhoudsplichtige». Hieruit kan afgeleid worden dat het saldo en de achterstallen door de administratie rechtstreeks betaald worden aan de onderhoudsgerechtigde, en dat die bedragen dus niet terechtkomen in het Fonds. Ze worden trouwens niet opgesomd in de middelen van het Fonds, opgesomd in artikel 4, § 1.

Van de onderhoudsplichtige wordt echter ook een bijdrage in de werkingskosten van het Fonds gevorderd (artikel 17, tweede lid). De betrokken verhogingen maken deel uit van de middelen van het Fonds (artikel 4, § 1, 4°). Er wordt niet uitdrukkelijk bepaald dat die verhogingen door de administratie gestort worden in het Fonds.

Met het oog op de transparantie van de regelgeving, verdient het aanbeveling om de verhouding tussen het Fonds en de administratie te regelen, inzonderheid wat betreft de stroom van geldmiddelen.

⁽⁵⁾ In de toelichting bij het wetsvoorstel van mevrouw Herzet c.s. werd uiteengezet dat het voorstel o.m. beoogde “op gemeentelijk niveau een buurt dienst (te belasten met) het onderzoek van het dossier” (Parl. St., Kamer, nr. 50-1627/1, p. 8). Dat uitgangspunt, dat in wezen ook nog aan het amendement ten grondslag ligt, zou volledig verlaten worden.

OBSERVATIONS GENERALES

6. Divers articles du texte proposé habilite le Roi à déléguer à l'administration les compétences qui, en principe, sont dévolues au C.P.A.S. (articles 6, § 2, 7, § 2, 8, § 3, 9, § 2, 11, § 2, et 22, § 2).

Pareille délégation de compétences emporterait une modification fondamentale de quelques parties essentielles du régime proposé ⁽⁵⁾.

Le législateur pourrait certes déjà indiquer dans quel sens le Roi pourrait exercer ses pouvoirs, notamment en désignant concrètement l'autorité susceptible de se voir déléguer les pouvoirs. Le Conseil d'Etat estime néanmoins devoir attirer l'attention des Chambres législatives sur cet aspect du régime proposé. Il appartient aux Chambres de juger si une modification de parties essentielles du régime peut être confiée au pouvoir exécutif, dans les limites fixées, il est vrai, par la loi.

7. Il ne ressort pas à suffisance de l'amendement ce qu'il advient des montants récupérés par l'administration auprès des débiteurs d'aliments en application de l'article 17.

Certes l'article 12, § 2, alinéa 2, dispose-t-il que le solde des sommes dues au créancier d'aliments, à savoir la partie qui n'est pas couverte par les avances payées, lui est payé «en fonction du résultat du recouvrement à charge du débiteur d'aliments». Il peut en être inféré que l'administration paie directement le solde et les arriérés au créancier d'aliments et que ces montants ne sont donc pas versés au Fonds. Ils ne figurent d'ailleurs pas parmi les moyens du Fonds énumérés à l'article 4, § 1er.

Le débiteur d'aliments se voit toutefois réclamer également une intervention dans les frais de fonctionnement du Fonds (article 17, alinéa 2). Ces majorations font partie des moyens du Fonds (article 4, § 1er, 4°). Il n'est pas précisé expressément que l'administration verse ces majorations au Fonds.

Par souci de transparence de la législation, il est recommandé de régler la relation entre le Fonds et l'administration, notamment en ce qui concerne le flux des moyens financiers.

⁽⁵⁾ Les développements accompagnant la proposition de loi de Mme Herzet et consorts précisent que la proposition visait notamment à charger “un service de proximité au niveau communal pour l'instruction du dossier” (Doc. parl., Chambre, n° 50-1627/1, p. 8). Ce principe de base, sur lequel l'amendement s'appuie également en substance, serait complètement abandonné.

ONDERZOEK VAN DE TEKSTArtikel 2

8. In de definitie van «administratie», onder b), dienen de woorden «die belast is met de terugvordering van de uitkeringen tot onderhoud» te worden geschrapt.

Artikel 4

9. Gelet op de definitie van het begrip «Fonds» in artikel 2, c), dienen in artikel 4, § 1, 1°, de woorden «voor alimentatievorderingen» te worden weggelaten.

Artikel 5

10. In de Nederlandse tekst vervange men het woord «tussenkomst» door «tegemoetkoming». Deze opmerking geldt voor de hele tekst.

Artikel 6

11. In de Nederlandse tekst van paragraaf 1, eerste lid, dient geschreven te worden : «bij het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waar de onderhoudsgerechtigde in de bevolkingsregisters is ingeschreven».

12. In paragraaf 2 wordt verwezen naar een «opdracht» bedoeld in paragraaf 1, eerste lid.

Het eerste lid van paragraaf 1 heeft het echter niet over enige opdracht. Het is dan ook beter om paragraaf 2 te redigeren als volgt :

«§ 2. De Koning kan bepalen dat de aanvraag bedoeld in § 1, eerste lid, wordt ingediend bij de administratie.».

Artikel 7

13. Volgens paragraaf 1, eerste lid, stelt het O.C.M.W. de onderhoudsplichtige in kennis van de aanvraag tot tussenkomst.

Indien het de bedoeling is dat de onderhoudsplichtige een exemplaar van de aanvraag krijgt, zou in artikel 6 misschien bepaald moeten worden dat de aanvrager zijn aanvraag in twee exemplaren moet indienen. In de Nederlandse tekst van artikel 7, § 1, eerste lid, kunnen de woorden «stelt ... in kennis van» dan ook beter vervangen worden door «geeft ... kennis van».

14. Volgens artikel 7, § 1, tweede lid, heeft de onderhoudsplichtige de gelegenheid om aan te tonen dat hij de gerechtelijke beslissing of de overeenkomst «regelmatig heeft uitgevoerd».

Indien de onderhoudsplichtige zijn verplichting laattijdig heeft uitgevoerd, heeft hij zijn verplichting weliswaar niet «regelmatig» uitgevoerd, maar is er toch geen aanleiding meer voor een beroep op het Fonds. Het lijkt dan ook beter om het woord «regelmatig» weg te laten.

EXAMEN DU TEXTEArticle 2

8. Dans la définition de l'«administration», sous b), on supprimera les mots «chargée du recouvrement des pensions alimentaires».

Article 4

9. Vu la définition de la notion de «Fonds» donnée à l'article 2, c), on supprimera les mots «des créances alimentaires» à l'article 4, § 1er, 1°.

Article 5

10. Dans le texte néerlandais, on remplacera le mot «tussenkomst» par «tegemoetkoming». Cette observation vaut pour tout le texte.

Article 6

11. Dans le texte néerlandais du paragraphe 1er, alinéa 1er, on écrira : «bij het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waar de onderhoudsgerechtigde in de bevolkingsregisters is ingeschreven».

12. Le paragraphe 2 fait référence à une «tâche» visée au § 1er, alinéa 1er.

Toutefois, il n'est nullement question d'une quelconque tâche à l'alinéa 1er du paragraphe 1er. Il serait dès lors préférable de rédiger le paragraphe 2 comme suit :

«§ 2. Le Roi peut prévoir que la demande visée au § 1er, alinéa 1er, est introduite auprès de l'administration.».

Article 7

13. Selon le paragraphe 1er, alinéa 1er, le centre public d'aide sociale notifie la demande d'intervention au débiteur d'aliments.

S'il s'agit que le débiteur d'aliments reçoive un exemplaire de la demande, peut-être y aurait-il lieu de préciser à l'article 6 que le demandeur doit introduire sa demande en deux exemplaires. Dans le texte néerlandais de l'article 7, § 1er, alinéa 1er, il serait dès lors préférable de remplacer les mots «stelt ... in kennis van» par «geeft ... kennis van».

14. Selon l'article 7, § 1er, alinéa 2, le débiteur d'aliments a la possibilité de démontrer qu'il «a exécuté régulièrement» la décision judiciaire ou la convention.

Si le débiteur d'aliments a rempli tardivement ses obligations, il ne les a certes pas remplies «régulièrement», mais il n'y a plus lieu, cependant, de faire appel au Fonds. Il paraît dès lors préférable d'omettre le mot «régulièrement».

15. In paragraaf 2 dienen de woorden «de in § 1 vermelde opdrachten» te worden vervangen door «de in § 1, eerste lid, vermelde opdracht».

Artikel 8

16. Volgens paragraaf 2 bedraagt het toe te kennen voorschot «maximum 200 euro per onderhoudsgerechtigde».

Het is allicht de bedoeling dat dit een maximum per tijdseenheid is (en in dat geval is het allicht een maximum per maand). Dit zou in de tekst gepreciseerd moeten worden.

Artikel 9

17. In de Nederlandse tekst van paragraaf 1, eerste en tweede lid, dienen de woorden «deelt ... mee» en «mededeling» vervangen te worden door respectievelijk «geeft ... kennis van» en «kennisgeving».

Mutatis mutandis geldt deze opmerking eveneens voor de artikelen 10, eerste en tweede lid, en 15.

18. In paragraaf 1, tweede lid, worden een aantal artikelen opgesomd waarvan de tekst vermeld moet worden in de kennisgeving van de beslissing van het O.C.M.W.

De Raad van State vraagt zich af of het niet wenselijk is dat ook artikel 10, tweede en derde lid, in de opsomming wordt opgenomen. Op die manier wordt de onderhoudsplichtige eraan herinnerd dat hij beschikt over een mogelijkheid van beroep tegen de beslissing.

Om dezelfde reden, maar dan met het oog op de belangen van de onderhoudsgerechtigde, kan overwogen worden artikel 9, § 1, aan te vullen met een derde lid, luidend als volgt :

«Als de tegemoetkoming niet wordt toegestaan, bevat de kennisgeving aan de onderhoudsgerechtigde bovendien de tekst van artikel 10, eerste en derde lid.»

Artikel 10

19. Dit artikel voorziet in een mogelijkheid van beroep bij de beslagrechter tegen de beslissing van het O.C.M.W. of tegen het uitblijven van een dergelijke beslissing.

Er wordt echter niet bepaald welke de omvang is van het toetsingsrecht van de beslagrechter.

De beslissing van het O.C.M.W. is voor een deel een beslissing die zich leent tot een rechterlijke toetsing in volle omvang. Dit is het geval in zoverre het O.C.M.W. moet nagaan of de onderhoudsgerechtigde zich in de voorwaarden bevindt om een beroep te doen op de middelen van het Fonds (zie artikel 8, § 1, eerste lid).

15. Au paragraphe 2, on remplacera les mots «les tâches mentionnées au § 1er» par «la tâche mentionnée au § 1er, alinéa 1er».

Article 8

16. Selon le paragraphe 2, le montant de l'avance à accorder est fixé «à un maximum de 200 euros par créancier d'aliments».

Sans doute s'agit-il d'un maximum par unité de temps (et, dans ce cas, il s'agit sans doute d'un montant maximum par mois). Il y aurait lieu de le préciser dans le texte.

Article 9

17. Dans le texte néerlandais du paragraphe 1er, alinéas 1er et 2, il y a lieu de remplacer les mots «deelt ... mee» et «mededeling» respectivement par «geeft ... kennis van» et «kennisgeving».

Cette observation vaut également, *mutatis mutandis*, pour les articles 10, alinéas 1er et 2, et 15.

18. Le paragraphe 1er, alinéa 2, énumère un certain nombre d'articles dont le texte doit être mentionné dans la notification de la décision du C.P.A.S.

Le Conseil d'Etat se demande s'il ne serait pas souhaitable que l'article 10, alinéas 2 et 3, figure également dans l'énumération. De cette façon, il serait rappelé au débiteur d'aliments qu'il dispose d'une possibilité de recours contre la décision.

Pour le même motif, mais alors pour veiller aux intérêts du créancier d'aliments, il peut être envisagé de compléter l'article 9, § 1er, par un alinéa 3, énoncé comme suit :

«Lorsque l'intervention n'est pas accordée, la notification au créancier d'aliments contient en outre le texte de l'article 10, alinéas 1er et 3.»

Article 10

19. Cet article prévoit la possibilité d'un recours devant le juge des saisies contre la décision du C.P.A.S. ou contre l'absence d'une telle décision.

L'étendue du droit de contrôle exercé par le juge des saisies n'est toutefois pas précisée.

D'une part, la décision du C.P.A.S. est une décision qui se prête à un contrôle de pleine juridiction. C'est vrai dans la mesure où le C.P.A.S. doit vérifier si le créancier d'aliments réunit les conditions pour faire appel aux moyens du Fonds (voir article 8, § 1er, alinéa 1er).

Voor een ander deel berust de beslissing van het O.C.M.W. echter op de uitoefening van een discretionaire bevoegdheid. Dit is het geval in zoverre het O.C.M.W. het bedrag van het voorschot moet bepalen, alsmede de datum vanaf wanneer het verschuldigd is (zie artikel 8, § 1, tweede lid). Het is op het eerste gezicht niet duidelijk of de rechter op dit punt enkel de wettigheid van de bestreden beslissing heeft te beoordelen, dan wel of hij zijn beslissing in de plaats stelt van die van het O.C.M.W. Gelet op het feit dat voorzien wordt in de mogelijkheid om ook tegen het uitblijven van een beslissing beroep in te stellen, is de tweede veronderstelling waarschijnlijk de juiste. Het verdient echter aanbeveling om zulks ondubbelzinnig in de tekst te bepalen.

Dit geldt te dezen des te meer, nu de indieners van het amendement opteren voor de beslagrechter als bevoegde rechter. Deze rechter heeft immers in beginsel slechts een beperkte rechtsmacht : hij kan geen uitspraak doen over een geschil betreffende de rechten zelf van de partijen, dat wel verband houdt met de tenuitvoerlegging van een rechterlijke beslissing, maar dat niet gaat over de rechtmatigheid of de regelmatigheid ervan ⁽⁶⁾.

Artikel 10 zou op dit punt dus aangevuld moeten worden.

20. In het eerste en het tweede lid kan de verwijzing naar «artikel 9» gepreciseerd worden, door te bepalen dat het gaat om «artikel 9, § 1».

21. Volgens het eerste lid, *in fine*, van artikel 10 kan bij de beslagrechter beroep worden ingesteld «wanneer geen beslissing wordt genomen binnen de termijn bedoeld in artikel 8».

Het heeft geen zin om voor dergelijke gevallen te bepalen dat het beroep zelf ingesteld moet worden binnen een bepaalde termijn, te rekenen vanaf de kennisgeving van de beslissing. Het laatste zinsdeel van artikel 10, eerste lid, moet dus losgekoppeld worden van de rest van de volzin die dat eerste lid vormt, en omgevormd worden tot een afzonderlijke volzin. Die volzin zou geredigeerd kunnen worden als volgt : «De onderhoudsgerechtigde kan eveneens beroep instellen bij de beslagrechter wanneer geen beslissing is genomen binnen de termijn bedoeld in artikel 8, § 1, eerste lid.». In die formulering wordt ervan uitgegaan dat het bedoelde beroep op elk ogenblik ingesteld kan worden, althans zolang het O.C.M.W. geen beslissing genomen heeft.

Artikel 13

22. De in dit artikel voorgestelde regeling heeft tot gevolg dat de onderhoudsplichtige gedurende minstens zes maanden verplicht is te betalen via het Fonds (of via de administratie, zie opmerking 24, hierna). Gedurende die periode moet de onderhoudsplichtige een verhoging van 10 % betalen (artikel 17, tweede lid), terwijl bovendien van het aan de onderhoudsgerechtigde toekomende bedrag een bijdrage ten belope van 10 % van het bedrag van het voorschot wordt afgehouden (artikel 12, § 2, eerste lid).

⁽⁶⁾ Cass., 29 september 1986, Arr. Cass., 1986-87, p. 128, nr. 53; Cass., 28 september 1990, Arr. Cass., 1990-91, p. 101, nr. 46; Cass., 3 juni 1994, Arr. Cass., 1994, p. 576, nr. 286.

D'autre part, la décision du C.P.A.S. procède toutefois de l'exercice d'un pouvoir discrétionnaire. C'est vrai dans la mesure où le C.P.A.S. doit fixer le montant de l'avance ainsi que la date à partir de laquelle celle-ci est due (voir article 8, § 1er, alinéa 2). A première vue, on n'aperçoit pas si, sur ce point, le juge doit uniquement apprécier la légalité de la décision attaquée ou bien s'il substitue sa décision à celle du C.P.A.S. Dès lors qu'est prévue la possibilité d'également introduire un recours contre l'absence de décision, la seconde hypothèse est probablement la bonne. Il est néanmoins recommandé de le préciser clairement dans le texte.

Cela vaut d'autant plus en l'espèce que c'est le juge des saisies que les auteurs de l'amendement choisissent de rendre compétent. En effet, ce juge n'a en principe qu'un pouvoir juridictionnel limité : il n'est pas compétent pour statuer sur un litige portant sur les droits mêmes des parties qui concerne certes l'exécution d'une décision judiciaire, mais ne se rapporte ni à la légitimité ni à la régularité de cette exécution ⁽⁶⁾.

L'article 10 devrait donc être complété sur ce point.

20. Dans les premier et deuxième alinéas, on pourrait préciser la référence à l'«article 9» en indiquant qu'il s'agit de l'«article 9, § 1er».

21. Selon l'article 10, alinéa 1er, à la fin, un recours peut être introduit devant le juge des saisies «lorsqu'aucune décision n'a été prise dans le délai prévu à l'article 8».

Il est sans utilité de prévoir dans pareils cas que le recours proprement dit doit être introduit dans un délai déterminé, à compter de la notification de la décision. Le dernier segment de phrase de l'article 10, alinéa 1er, sera donc dissocié du reste de la phrase qui constitue cet alinéa 1er pour devenir une phrase distincte. Celle-ci pourrait être rédigée comme suit : «Le créancier d'aliments peut également introduire un recours devant le juge des saisies lorsqu'aucune décision n'est prise dans le délai visé à l'article 8, § 1er, alinéa 1er.». Cette formulation se base sur le principe que ce recours peut être introduit à tout moment, du moins tant que le C.P.A.S. n'a pas pris de décision.

Article 13

22. Le régime proposé dans cet article a pour effet que le débiteur d'aliments est obligé de payer ceux-ci par l'intermédiaire du Fonds pendant au moins six mois (ou par l'entremise de l'administration, voir l'observation 24 ci-après). Pendant cette période, le débiteur d'aliments doit payer une majoration de 10 % (article 17, alinéa 2), tandis qu'il est en outre opéré une retenue de 10 % du montant de l'avance sur le montant dû au créancier d'aliments (article 12, § 2, alinéa 1er).

⁽⁶⁾ Cass., 29 septembre 1986, Pas., 1987, I, p. 120, n° 53; Cass., 28 septembre 1990, Pas., 1991, I, p. 93, n° 46; Cass., 3 juin 1994, Pas., 1994, I, p. 554, n° 286.

De Raad van State vraagt zich af of die gevolgen wel gewild zijn door de indieners van het amendement. Het is in elk geval niet vanzelfsprekend om de onderhoudsplichtige en de onderhoudsgerechtigde gedurende een relatief lange periode te blijven verplichten om bij te dragen in de werkingskosten van het Fonds, als blijkt dat de onderhoudsplichtige zijn verplichtingen volledig nakomt.

23. Onder voorbehoud van de voorgaande opmerking kan beter geschreven worden dat de tegemoetkoming van het Fonds pas een einde neemt «zodra alle vervallen termijnen van de onderhoudsvordering gedurende ten minste zes opeenvolgende maanden volledig zijn betaald» ⁽⁷⁾.

24. Voorts lijkt het niet correct om in artikel 13 te bepalen dat de betalingen gebeurd moeten zijn «aan het Fonds». Onder meer uit artikel 15 van het amendement blijkt immers dat de betalingen moeten gebeuren aan de administratie.

De tekst van artikel 13 dient op dit punt in overeenstemming te worden gebracht met de rest van het amendement ⁽⁸⁾.

25. Ten slotte rijst de vraag of in artikel 13 (of in een ander artikel) geen bepaling moet worden opgenomen waarbij de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige formeel in kennis worden gesteld van het feit dat aan de tegemoetkoming van het Fonds een einde is gekomen. Wat de kennisgeving aan de onderhoudsplichtige betreft, zou daarbij ook nuttig voorzien kunnen worden in een waarschuwing dat vanaf dat ogenblik enkel de betalingen aan de onderhoudsgerechtigde zelf bevestigend zijn.

Artikel 15

26. Indien wordt ingegaan op het voorstel vervat in opmerking 25, kunnen na de woorden «beslissing tot tussenkomst (lees : tegemoetkoming)» de woorden «tot aan de in artikel 13 ⁽⁹⁾ bedoelde kennisgeving van de beëindiging van de tegemoetkoming» worden ingevoegd.

Artikel 17

27. In het eerste lid dient geschreven te worden : «artikel 94 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991».

Deze opmerking geldt eveneens voor artikel 23 van het amendement.

⁽⁷⁾ Zie de terminologie gebruikt in artikel 1494 van het Gerechtelijk Wetboek.

⁽⁸⁾ Allicht heeft deze discrepantie te maken met het feit dat de verhouding tussen het Fonds en de administratie niet volledig is geregeld. Zie opmerking 7.

⁽⁹⁾ Of in een ander artikel (zie opmerking 25).

Le Conseil d'Etat se demande si ces effets reflètent réellement la volonté des auteurs de l'amendement. En tout état de cause, il n'est pas évident de continuer à obliger le débiteur d'aliments et le créancier d'aliments à intervenir pendant une période relativement longue dans les frais de fonctionnement du Fonds lorsqu'il s'avère que le débiteur d'aliments respecte complètement ses obligations.

23. Sous réserve de l'observation précédente, il serait préférable d'écrire que l'intervention du Fonds ne prend fin que «dès l'instant où tous les termes échus de la créance alimentaire ont été intégralement payés pendant au moins six mois consécutifs» ⁽⁷⁾.

24. En outre, il ne paraît pas correct de disposer à l'article 13 que les paiements doivent avoir été effectués «au Fonds». En effet, il résulte notamment de l'article 15 de l'amendement que les paiements sont effectués auprès de l'administration.

Le texte de l'article 13 devra être aligné sur les autres dispositions de l'amendement en ce qui concerne ce point ⁽⁸⁾.

25. Enfin, la question se pose de savoir s'il n'y aurait pas lieu de faire figurer à l'article 13 (ou dans un autre article) une disposition prévoyant la notification formelle au débiteur d'aliments et au créancier d'aliments du fait que l'intervention du Fonds a pris fin. En ce qui concerne la notification adressée au débiteur d'aliments, il serait également utile de prévoir un avertissement précisant qu'à partir de ce moment-là seuls les paiements effectués auprès du créancier d'aliments proprement dit sont libératoires.

Article 15

26. Si la proposition faite dans l'observation 25 est retenue, les mots «jusqu'à la notification de la fin de l'intervention visée à l'article 13 ⁽⁹⁾» peuvent être insérés à la suite des mots «décision d'intervention visée à l'article 9».

Article 17

27. A l'alinéa 1er, on écrira : «l'article 94 des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991».

L'article 23 de l'amendement appelle la même observation.

⁽⁷⁾ Voir la terminologie utilisée par l'article 1494 du Code judiciaire.

⁽⁸⁾ Sans doute cette discordance est-elle liée au fait que la relation entre le Fonds et l'administration n'est pas complètement réglée. Voir l'observation 7.

⁽⁹⁾ Ou dans un autre article (voir l'observation 25).

28. Volgens het tweede lid van artikel 17 dient de onderhoudsplichtige een heffing van 10 % op de in te vorderen hoofdsom te betalen, bij wijze van bijdrage in de werkingskosten van het Fonds. De Koning wordt gemachtigd om dit percentage aan te passen.

Door de heffing te kwalificeren als een bijdrage in de werkingskosten van het Fonds, gaan de indieners van het amendement er kennelijk van uit dat het om een retributie gaat. Indien dat het geval zou zijn, zou artikel 173 van de Grondwet zich niet verzetten tegen een opdracht van bevoegdheid aan de Koning.

Die kwalificatie lijkt echter niet de juiste te zijn.

Volgens de rechtspraak kan van een retributie in de zin van artikel 173 van de Grondwet enkel sprake zijn als de heffing zich voordoet als de geldelijke vergoeding van een dienst die de overheid presteert ten voordele van de heffingsplichtige, individueel beschouwd. Een heffing die niet de betaling vormt van een dienst die door de overheid wordt geleverd ten voordele van de afzonderlijk beschouwde heffingsplichtige is geen retributie, doch een belasting⁽¹⁰⁾. Bovendien moet de heffing, wil ze als een retributie kunnen worden gekwalificeerd, een louter vergoedend karakter hebben, wat impliceert dat er een redelijke verhouding moet bestaan tussen, enerzijds, de kostprijs van de verstrekte dienst, en anderzijds, de gevorderde retributie⁽¹¹⁾. Bij gebreke van een zodanige verhouding zou de retributie haar vergoedend karakter verliezen en het kenmerk van een «belasting» verkrijgen. Het is trouwens meer bepaald dat vergoedend karakter en het vereiste van de redelijke verhouding tussen de gepresteerde dienst en de gevorderde retributie die verantwoordt dat het vaststellen van het bedrag van de retributie aan de uitvoerende macht kan worden opgedragen.

Te dezen kan moeilijk worden beweerd dat de heffing ten laste van de onderhoudsplichtige de vergoeding uitmaakt van een dienst die de overheid in zijn voordeel levert. De dienstverlening geschiedt immers uitsluitend ten voordele van de onderhoudsgerechtigde⁽¹²⁾. De heffing is zelfs geen bijdrage in de kosten die specifiek met het oog op de invordering lastens de betrokken onderhoudsplichtige worden gemaakt : die kosten, die vermeld worden in artikel 17, derde lid, worden immers apart op de onderhoudsplichtige verhaald.

Er moet dan ook aangenomen worden dat het gaat om een belasting en niet om een retributie. Op grond van het legaliteitsbeginsel dat in verband met belastingen wordt gehuldigd in artikel 170 van de Grondwet, moet de wetgever in een dergelijk geval de grondslag, het tarief en de vrijstellingen ervan bepalen. Aan de Koning kan op die punten geen bevoegdheid worden opgedragen.

De bepaling dat de Koning het percentage van de heffing kan aanpassen, dient bijgevolg uit het tweede lid van artikel 17 te worden weggelaten.

⁽¹⁰⁾ Arbitragehof, 13 september 1995, nr. 64/95, overw. B.13; 21 december 1995, nr. 87/95, overw. B.3.4; 12 juni 1997, nr. 34/97, overw. B.7.4.

⁽¹¹⁾ Arbitragehof, 21 december 1995, nr. 87/95, overw. B.3.4.

⁽¹²⁾ Om die reden geldt voor de bijdrage in de werking van het Fonds, die met toepassing van artikel 12, § 2, eerste lid, van de onderhoudsgerechtigde wordt gevraagd, niet dezelfde conclusie als die waar toe de in artikel 17, tweede lid, bedoelde bijdrage leidt.

28. Selon l'alinéa 2 de l'article 17, le créancier d'aliments doit payer un prélèvement de 10 % sur le montant du principal à titre d'intervention dans les frais de fonctionnement du Fonds. Le Roi est habilité à adapter ce pourcentage.

En qualifiant le prélèvement d'intervention dans les frais de fonctionnement du Fonds, les auteurs de l'amendement considèrent manifestement qu'il s'agit d'une rétribution. Si tel était le cas, l'article 173 de la Constitution ne s'opposerait pas à une délégation de compétence au Roi.

Cette qualification ne paraît toutefois pas être la bonne.

Selon la jurisprudence, il ne peut être question d'une rétribution au sens de l'article 173 de la Constitution que si le prélèvement se présente comme la rémunération pécuniaire d'un service accompli par l'autorité en faveur du redevable, considéré en tant qu'individu. Un prélèvement qui ne constitue pas le paiement d'un service accompli par l'autorité au bénéfice du redevable considéré isolément n'est pas une rétribution, mais un impôt⁽¹⁰⁾. En outre, pour être qualifié de rétribution, le prélèvement doit avoir un caractère purement rémunératoire, ce qui implique qu'il doit exister une proportion raisonnable entre la valeur du service fourni, d'une part, et le montant de la rétribution exigée, d'autre part⁽¹¹⁾. A défaut d'une telle proportion, la rétribution perdrait son caractère rémunératoire et prendrait un caractère «fiscal». C'est notamment ce caractère rémunératoire et l'exigence de la proportion raisonnable entre le service fourni et la rétribution exigée qui justifient que la fixation du montant de la rétribution puisse être confiée au pouvoir exécutif.

En l'espèce, l'on peut difficilement prétendre que le prélèvement à charge du débiteur d'aliments constitue le paiement d'un service accompli par l'autorité au bénéfice de ce débiteur. En effet, le service est fourni exclusivement au bénéfice du créancier d'aliments⁽¹²⁾. Le prélèvement ne constitue même pas une intervention dans les frais qui sont consentis spécifiquement en vue du recouvrement à charge du débiteur d'aliments concerné : en effet, ces frais, qui sont mentionnés à l'article 17, alinéa 3, sont récupérés distinctement à charge du débiteur d'aliments.

Force est de considérer dès lors qu'il s'agit d'un impôt et non d'une rétribution. En vertu du principe de la légalité des impôts, consacré par l'article 170 de la Constitution, le législateur doit, en l'occurrence, en fixer l'assiette, le taux et les exemptions. Aucune délégation de pouvoir ne peut être accordée au Roi sur ces points.

Dès lors, il s'impose d'omettre de l'article 17, alinéa 2, la disposition énonçant que le Roi peut adapter le pourcentage du prélèvement.

⁽¹⁰⁾ Cour d'arbitrage, 13 septembre 1995, n° 64/95, cons. B.13; 21 décembre 1995, n° 87/95, cons. B.3.4; 12 juin 1997, n° 34/97, cons. B.7.4.

⁽¹¹⁾ Cour d'arbitrage, 21 décembre 1995, n° 87/95, cons. B.3.4.

⁽¹²⁾ C'est pourquoi l'intervention dans les frais de fonctionnement du Fonds, qui est réclamée au créancier d'aliments en application de l'article 12, § 2, alinéa 1er, n'appelle pas la même conclusion que l'intervention visée à l'article 17, alinéa 2.

29. Noch in artikel 17, noch in een andere bepaling van het amendement wordt uitdrukkelijk voorzien in de mogelijkheid voor de onderhoudsplichtige om verzet te doen tegen het dwangbevel dat de administratie hem betekent, met toepassing van artikel 94 van de wetten op de rijkscomptabiliteit.

Een dergelijke bepaling is echter niet vereist. De onderhoudsplichtige kan, na het verstrijken van de termijn bedoeld in artikel 10, tweede lid, geen verzet meer doen tegen de beslissing van het O.C.M.W. waarbij de administratie belast wordt met de terugvordering van de toegekende voorschotten en de invordering van het saldo en de achterstallen van de uitkering tot onderhoud (zie artikel 8, § 1, derde lid). Grieven die enkel de regelmatigheid betreffen van het dwangbevel, of van het beslag dat krachtens een dergelijk bevel gelegd wordt (zie artikel 20 van het amendement), kunnen natuurlijk nog wel aangevoerd worden. Daarvoor is de beslagrechter bevoegd, op grond van artikel 1395 van het Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 18

30. De bepalingen sub 1° en 2° moeten in de Nederlandse en de Franse tekst op elkaar afgestemd worden.

Artikel 19

31. In de Franse tekst van het eerste lid moeten de woorden «des décisions judiciaires ou de la convention visée à l'article 1288, 3°, du Code judiciaire» weggelaten worden.

32. In dezelfde bepaling wordt melding gemaakt van de overeenkomst bedoeld in artikel 1288, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek. Vermoedelijk is er enkel door een vergetelheid niet eveneens een verwijzing naar artikel 1288, 4°, van dat wetboek (vgl. artikel 6, § 1, tweede lid, 4°, van het amendement).

Artikel 20

33. In de Nederlandse tekst van paragraaf 1 schrijve men in fine : «ter kennis van de onderhoudsplichtige gebracht».

Artikel 21

34. In paragraaf 2, eerste en tweede lid, is sprake van het «bestaansminimum». Die term moet thans vervangen worden door «leefloon» (zie de wet betreffende het recht op maatschappelijke integratie, nog niet bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*).

Artikel 22

35. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid voor de administratie om in bepaalde gevallen van de onderhoudsgerechtigde de terugbetaling te vorderen van bedragen die hem bij wijze van voorschot betaald werden.

29. Ni l'article 17 ni une autre disposition de l'amendement ne prévoient expres-sément la possibilité pour le débiteur d'aliments de faire opposition à la contrainte que l'administration lui signifie en application de l'article 94 des lois sur la comptabilité de l'Etat.

Pareille disposition n'est toutefois pas requise. A l'échéance du délai visé à l'article 10, alinéa 2, le débiteur d'aliments ne peut plus s'opposer à la décision du C.P.A.S. chargeant l'administration de la récupération des avances accordées et du recouvrement du solde et des arriérés de la créance alimentaire (voir article 8, § 1er, alinéa 3). Il va sans dire, toutefois, que des griefs concernant uniquement la régularité de la contrainte ou de la saisie à laquelle il est procédé en vertu d'une telle contrainte (voir article 20 de l'amendement) peuvent encore être soulevés. En vertu de l'article 1395 du Code judiciaire, il appartient au juge des saisies d'en connaître.

Article 18

30. Il y a lieu d'harmoniser les textes français et néerlandais des dispositions sous 1° et 2°.

Article 19

31. Dans le texte français de l'alinéa 1er, on supprimera les mots «des décisions judiciaires ou de la convention visée à l'article 1288, 3°, du Code judiciaire».

32. La même disposition fait mention de la convention visée à l'article 1288, 3°, du Code judiciaire. L'absence de référence à l'article 1288, 4°, de ce Code est probablement due uniquement à un oubli (cf. l'article 6, § 1er, alinéa 2, 4°, de l'amendement).

Article 20

33. A la fin du paragraphe 1er du texte néerlandais, on écrira : «ter kennis van de onderhoudsplichtige gebracht».

Article 21

34. Au paragraphe 2, alinéas 1er et 2, il est question du «minimum de moyens d'existence». Ce terme doit actuellement être remplacé par «revenu d'intégration» (voir la loi concernant le droit à l'intégration sociale, non encore publiée au *Moniteur belge*).

Article 22

35. Cet article prévoit la possibilité pour l'administration, dans certains cas, de réclamer au créancier d'aliments le remboursement de montants qui lui ont été payés à titre d'avance.

Het zou onbillijk zijn om bedragen terug te vorderen, indien de betrokkene te goeder trouw is. Er kan daarom worden overwogen om in paragraaf 1, eerste lid, te schrijven : «... niet in kennis heeft gesteld van ieder nieuw gegeven dat van invloed kan zijn op het bedrag van de voorschotten of van de uitkering tot onderhoud en waarvan hij kennis had, wanneer hij wetens en wilens een onjuiste of onvolledige verklaring heeft afgelegd, of ...».

Artikel 26

36. Volgens deze bepaling betaalt de administratie aan de onderhoudsplichtige de bedragen terug die deze ten onrechte betaald heeft (eerste lid); de terugbetaling is evenwel afhankelijk van de mate waarin de overeenstemmende bedragen worden teruggevorderd van de onderhoudsgerechtigde (tweede lid).

Het komt de Raad van State voor dat aldus een overdreven beperking wordt gesteld aan de verplichting tot terugbetaling. Er kunnen immers gevallen zijn waarin de onderhoudsplichtige ten onrechte bepaalde bedragen heeft betaald, al dan niet ten gevolge van een vergissing van de administratie, terwijl die bedragen niet meer kunnen gerecupereerd worden bij de onderhoudsgerechtigde. Het is niet duidelijk waarom de onderhoudsplichtige van die situatie het slachtoffer moet worden.

Artikel 27

37. In de Nederlandse tekst van deze bepaling dienen de volgende wijzigingen te worden aangebracht ⁽¹³⁾ :

- in het eerste lid dient het woord «woonplaats» te worden vervangen door «verblijfplaats» ⁽¹⁴⁾;

- in het tweede lid dienen de woorden «aan de hand van een verzoekschrift» vervangen te worden door «bij verzoekschrift».

Artikel 28

38. In paragraaf 1 dient (alsnog) bepaald te worden dat artikel 162 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten wordt aangevuld met een 47°, en niet met een 48°.

Artikel 29

39. Om wetgevingstechnische reden dient dit artikel gereedgeerd te worden als volgt :

«De volgende artikelen van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn worden opgeheven :

⁽¹³⁾ Artikel 27 van het amendement bevat de bepaling die thans voorkomt in artikel 68ter, § 6, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. De Wetgevende Kamers zouden er ook voor kunnen opteren om de Nederlandse tekst van die bepaling zonder meer over te nemen.

⁽¹⁴⁾ Nog beter zou het zijn om, zowel in de Nederlandse als de Franse tekst, te schrijven : «de woonplaats of de verblijfplaats».

Il serait inéquitable de récupérer des montants si l'intéressé est de bonne foi. Dès lors, il peut être envisagé d'écrire au paragraphe 1er, alinéa 1er : «... n'a pas communiqué au centre public d'aide sociale toute nouvelle donnée pouvant avoir une incidence sur le montant des avances ou de la créance alimentaire et dont il avait connaissance, lorsqu'il a fait délibérément une fausse déclaration ou une déclaration incomplète, ou ...».

Article 26

36. Selon cette disposition, l'administration restitue au débiteur d'aliments les sommes qu'il a payées indûment (alinéa 1er); la restitution s'effectue toutefois en fonction des sommes correspondantes récupérées auprès du créancier d'aliments (alinéa 2).

Il apparaît au Conseil d'Etat que l'obligation de restitution est soumise à des limitations excessives. En effet, il peut y avoir des cas dans lesquels le débiteur d'aliments a injustement payé certains montants, consécutivement ou non à une erreur de l'administration, alors que ces montants ne peuvent plus être récupérés auprès du créancier d'aliments. On n'aperçoit pas pourquoi le débiteur d'aliments doit être victime de cette situation.

Article 27

37. Dans le texte néerlandais de cette disposition, seront apportées les modifications suivantes ⁽¹³⁾ :

- à l'alinéa 1er, on remplacera le mot «woonplaats» par «verblijfplaats» ⁽¹⁴⁾;

- à l'alinéa 2, on remplacera les mots «aan de hand van een verzoekschrift» par «bij verzoekschrift».

Article 28

38. Au paragraphe 1er, on précisera (encore) que l'article 162 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe est complété par un 47° et non par un 48°.

Article 29

39. Pour des motifs de légistique, on rédigera cet article comme suit :

«Sont abrogés, dans la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale :

⁽¹³⁾ L'article 27 de l'amendement reproduit la disposition qui figure actuellement à l'article 68ter, § 6, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale. Les Chambres législatives pourraient aussi faire le choix de reproduire simplement le texte néerlandais de cette disposition.

⁽¹⁴⁾ Il serait encore préférable d'écrire tant dans le texte français que dans le texte néerlandais : «la résidence ou le domicile».

1° artikel 68*bis*, ingevoegd bij de wet van 8 mei 1989 en gewijzigd bij de wet van 29 december 1990 en het koninklijk besluit van 11 december 2001;

2° artikel 68*ter*, ingevoegd bij de wet van 8 mei 1989 en gewijzigd bij de wet van 29 december 1990;

3° artikel 68*quater*, ingevoegd bij de wet van 8 mei 1989 en gewijzigd bij de wet van 29 december 1990.».

Artikel 31

40. Dit artikel staat niet op zijn plaats. Het behoort het voorwerp uit te maken van een afzonderlijk hoofdstuk, in te voegen tussen hoofdstuk VI en hoofdstuk VII.

41. Het is beter te schrijven : «Bij het Ministerie van Financiën wordt ... opgericht».

42. Het verdient aanbeveling om dit artikel aan te vullen met een bepaling waarbij aan de Koning wordt opgedragen om de samenstelling en de werkingsregelen van de evaluatiecommissie te bepalen.

Slotopmerking betreffende de wetgevingstechniek

In het Frans, worden hoofdstukken en afdelingen genummerd met hoofdletterwoorden in Romeinse cijfers, behalve voor «Section première» en «Chapitre premier» wat deze tekst betreft.

De kamer was samengesteld uit

de Heren

W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
P. LEMMENS, J. SMETS,	staatsraden,
H. COUSY, A. SPRUYT,	assessoren van de afdeling wetgeving,

Mevrouw

A.-M. GOOSSENS,	toegevoegd griffier.
-----------------	----------------------

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. W. DEROOVER. Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, eerste referendaris.

DE GRIFFIER,	DE EERSTE VOORZITTER,
A.-M. GOOSSENS	W. DEROOVER

1° l'article 68*bis*, inséré par la loi du 8 mai 1989 et modifié par la loi du 29 décembre 1990 et l'arrêté royal du 11 décembre 2001;

2° l'article 68*ter*, inséré par la loi du 8 mai 1989 et modifié par la loi du 29 décembre 1990;

3° l'article 68*quater*, inséré par la loi du 8 mai 1989 et modifié par la loi du 29 décembre 1990.».

Article 31

40. Cet article n'est pas à sa place. Il doit faire l'objet d'un chapitre distinct qui sera inséré entre le chapitre VI et le chapitre VII.

41. Il est préférable d'écrire : «Il est institué au Ministère des Finances ...».

42. Il est recommandé de compléter cet article par une disposition chargeant le Roi de définir la composition et les règles de fonctionnement de la commission d'évaluation.

Observation finale de légistique

En français, le numérotage des chapitres et sections se fait en chiffres cardinaux romains, sauf pour la «Section première» et le «Chapitre premier» en ce qui concerne le texte examiné.

La chambre était composée de

Messieurs

W. DEROOVER,	premier président,
P. LEMMENS, J. SMETS,	conseillers d'Etat,
H. COUSY, A. SPRUYT,	assesseurs de la section de législation,

Madame

A.-M. GOOSSENS,	greffier assumé.
-----------------	------------------

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. DEROOVER. Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. J. DRIJKONINGEN, premier référendaire.

LE GRIFFIER,	LE PREMIER PRÉSIDENT,
A.-M. GOOSSENS	W. DEROOVER